

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O DRŽAVLJANSTVU
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, avgust 2015. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine po hitnoj proceduri donijela je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine, koji je objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 87/13 od 11. 11. 2013. godine.

Zakonom o državljanstvu Bosne i Hercegovine uređeno je pitanje sticanja i prestanka državljanstva Bosne i Hercegovine, a Zakonom o državljanstvu Federacije BiH uređeno je pitanje sticanja i prestanka državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine.

Zakonom o državljanstvu Bosne i Hercegovine propisano je da entitetski zakoni o državljanstvu trebaju da budu usklađeni i harmonizovani sa tim zakonom.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine definisana su drukčija rješenja (uvjeti) u pogledu sticanja državljanstva po osnovu naturalizacije te nepostojanja uvjeta za prestanak državljanstva po sili zakona. Prema rješenjima koja su predviđena u navedenom zakonu, postoji obaveza usklađivanja Zakona o državljanstvu Federacije BiH sa tim rješenjima.

Imajući u vidu da se određene odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ne bi mogle primjenjivati prije nego što se izvrši usklađivanje Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine sa tim odredbama, smatramo da su ispunjeni uvjeti za donošenje Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa čl. 191. i 192. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07 i 2/08) i čl. 186. i 187. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03 i 21/09).

Također, u toku utvrđivanja konačnog teksta Zakona o državljanstvu Federacije BiH sugerisano je od Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine da se predloži donošenje navedenog zakona po hitnom postupku.

ZAKON O DRŽAVLJANSTVU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I – OSNOVNE ODREDBE

Član 1. (*Predmet Zakona*)

Ovim zakonom uređuju se uvjeti za sticanje i prestanak državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: državljanstvo Federacije), u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br.: 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09 i 76/09 i 87/13 - u dalnjem tekstu: Zakon o državljanstvu BiH) i druga pitanja koja se odnose na državljanstvo Federacije.

Član 2.

(*Državljanstvo Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije*)

(1) Svi državljeni Federacije su samim tim i državljeni Bosne i Hercegovine.

(2) Državljanima Bosne i Hercegovine kojima prestane državljanstvo Federacije istovremeno prestaje i državljanstvo Bosne i Hercegovine, osim ako ne steknu državljanstvo Republike Srpske.

(3) Državljanima Federacije kojima prestane državljanstvo Bosne i Hercegovine istovremeno prestaje i državljanstvo Federacije.

Član 3. (*Uživanje prava državljanina Federacije*)

Svi državljeni Federacije uživaju ista ljudska prava i osnovne slobode zagarantovane Ustavom Bosne i Hercegovine i Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, kao i zaštitu tih prava na teritoriji Federacije, odnosno na teritoriji Bosne i Hercegovine u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine.

II – STICANJE DRŽAVLJANSTVA FEDERACIJE

Član 4. (*Osnovi za sticanje državljanstva Federacije*)

Državljanstvo Federacije stiče se:

- a) porijeklom;
- b) rođenjem na teritoriji Federacije;
- c) usvojenjem;
- d) naturalizacijom;
- e) međunarodnim sporazumom;
- f) promjenom državljanstva Republike Srpske u državljanstvo Federacije ili izborom državljanstva Federacije.

Odjeljak 1. Sticanje državljanstva porijeklom, rođenjem na teritoriji Federacije i usvojenjem

Član 5. (*Uvjeti za sticanje državljanstva Federacije porijeklom*)

(1) Dijete rođeno nakon stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine stiče državljanstvo Federacije porijeklom:

a) ako su oba roditelja bili državljanini Federacije u vrijeme rođenja djeteta, bez obzira na mjesto njegovog rođenja;

b) ako je jedan roditelj bio državljanin Federacije u vrijeme rođenja djeteta, a dijete je rođeno na teritoriju Federacije;

c) ako je jedan roditelj bio državljanin Federacije u vrijeme rođenja djeteta, a dijete je rođeno u inozemstvu, ako bi dijete inače bilo bez državljanstva;

d) ako je dijete rođeno u inozemstvu a u vrijeme rođenja djeteta jedan od roditelja djeteta je bio državljanin Federacije, dok drugi roditelj nije bio državljanin Bosne i Hercegovine, pod uvjetom da do vremena kada navrši 23 godine života podnese prijavu nadležnom organu za matične knjige u Federaciji, odnosno diplomatsko-konzularnom prestavništvu Bosne i Hercegovine u inozemstvu za upis državljanstva Federacije u matičnu knjigu rođenih;

e) ako je dijete rođeno u inozemstvu, a u vrijeme rođenja djeteta jedan od roditelja je bio državljanin Federacije, a drugi roditelj državljanin Republike Srpske, pod uvjetom:

- da su roditelji saglasni da dijete ima državljanstvo Federacije ili

- ako nisu saglasni, da je roditelj koji je podnio prijavu za upis djeteta u matičnu knjigu rođenih nadležnom organu u Federaciji u to vrijeme imao državljanstvo Federacije;

f) ako je jedan od roditelja djeteta u vrijeme rođenja djeteta imao državljanstvo Federacije, a drugi roditelj imao državljanstvo Republike Srpske, dijete stiče državljanstvo Federacije ako je rođeno na teritoriji Federacije.

(2) Ako je dijete rođeno u Republici Srpskoj, a u vrijeme rođenja djeteta jedan od roditelja je bio državljanin Federacije, dok drugi roditelj nije bio državljanin Bosne i Hercegovine, dijete stiče državljanstvo Federacije na zahtjev roditelja koji ima državljanstvo Federacije.

Član 6.

*(Sticanje državljanstva po osnovu rođenja
ili nalaska djeteta na teritoriji Federacije)*

(1) Državljanstvo Federacije stiče dijete koje je rođeno ili nađeno na teritoriji Federacije nakon stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine i čija su oba roditelja nepoznata ili nepoznatog državljanstva ili bez državljanstva ili ako je dijete bez državljanstva.

(2) Državljanstvo Federacije stiče dijete rođeno na teritoriji Federacije nakon stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine, čiji roditelji u vrijeme rođenja djeteta imaju državljanstvo Bosne i Hercegovine i Republike Srpske i prebivalište na teritoriji Federacije ili na teritoriji Republike Srpske, ukoliko su saglasni da dijete ima državljanstvo Federacije.

(3) Dijete rođeno na teritoriji Federacije čiji jedan roditelj u vrijeme rođenja djeteta ima državljanstvo Republike Srpske, a drugi roditelj nema državljanstvo Bosne i Hercegovine, stiče državljanstvo Federacije na zahtjev roditelja koji ima državljanstvo Republike Srpske i prebivalište u Federaciji.

Član 7.

(Način sticanja državljanstva Federacije u slučaju usvojenja)

(1) Dijete mlađe od 18 godina života koje ima strano državljanstvo ili je bez državljanstva, a koje je državljanin Federacije usvojio putem potpunog usvojenja, nakon stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine, stiče državljanstvo Federacije.

(2) Ako je jedan od usvojilaca državljanin Republike Srpske, a drugi je državljanin Federacije, dijete stiče državljanstvo Federacije ako se o tome saglase oba usvojiloca.

(3) Ako oba usvojiloca nisu saglasni da dijete stiče državljanstvo Federacije, u tom slučaju dijete stiče državljanstvo Federacije ako je rođeno na teritoriji Federacije ili ako ima prebivalište na teritoriji Federacije ili ukoliko dijete nema prebivalište na teritoriji Federacije, stiče državljanstvo Federacije ako je usvojilac koji je državljanin Federacije podnio zahtjev za sticanje državljanstva Federacije.

Odjeljak 2. Sticanje državljanstva naturalizacijom, olakšanom naturalizacijom i međunarodnim sporazumom

Član 8.

(Uvjeti za sticanje državljanstva po osnovu naturalizacije)

(1) Stranac koji je podnio zahtjev za sticanje državljanstva Federacije može steći državljanstvo Federacije naturalizacijom ako ispunjava sljedeće uvjete:

- a) da je napunio 18 godina života;
- b) da ima odobren stalni boravak na teritoriji Bosne i Hercegovine najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva, s tim da u momentu podnošenja zahtjeva ima stalni boravak na teritoriji Federacije;
- c) da dovoljno poznaje pismo i jezik jednog od konstitutivnih naroda Federacije;
- d) da mu nije izrečena mjera sigurnosti protjerivanja stranca iz Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije ili zaštitna mjera udaljavanja stranca sa teritorije Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije od nadležnog organa uspostavljenog Ustavom Bosne i Hercegovine ili Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i da je ova odluka još na snazi;
- e) da nije osuđivan na izdržavanje kazne zatvora za krivična djela s umišljajem na vrijeme duže od tri godine u vremenu od osam godina prije podnošenja zahtjeva;
- f) da se odrekne ili da mu na neki drugi način prestane ranije državljanstvo prije sticanja državljanstva Federacije, osim ako bilateralnim sporazumom iz člana 15. ovog zakona nije drugačije predviđeno. Odricanje ili prestanak ranijeg državljanstva na drugi način neće se zahtijevati ako to nije dozvoljeno ili se ne može razumno zahtijevati.
- g) da se protiv njega ne vodi krivični postupak, osim ako se dokaz o ispunjavanju ovog uvjeta ne može razumno zahtijevati;
- h) da ne predstavlja prijetnju za sigurnost Bosne i Hercegovine i Federacije;
- i) da ima osiguran stalni izvor prihoda u iznosu koji omogućava egzistenciju ili da je u stanju da osigura pouzdan dokaz o finansijskim izvorima za svoje izdržavanje u skladu s odgovarajućim propisom Bosne i Hercegovine;
- j) da je izmirio sve poreske ili druge finansijske obaveze u skladu s odgovarajućim propisom Bosne i Hercegovine;
- k) da potpiše izjavu da prihvata pravni sistem i ustavni poredak Bosne i Hercegovine i Federacije i
- l) da ima važeću garanciju o sticanju državljanstva Bosne i Hercegovine i Federacije u skladu s odgovarajućim propisom Bosne i Hercegovine.

(2) Sticanje državljanstva naturalizacijom neće se odobriti čak ako podnositac zahtjeva ispunjava sve uvjete za naturalizaciju iz stava (1) ovog člana ukoliko postoje osnovani razlozi za sumnju da bi se odobrenjem naturalizacije tom licu ugrozila sigurnost Bosne i Hercegovine i Federacije te javni red i mir ili ukoliko naturalizacija nije u skladu s interesima Bosne i Hercegovine i Federacije iz nekog drugog razloga utvrđenog na osnovu cjelokupne procjene činjeničnog stanja podnosioca zahtjeva utvrđenog u postupku.

Član 9.

(Uvjeti za sticanje državljanstva po osnovu olakšane naturalizacije)

Stranac - bračni partner državljanina Federacije može steći državljanstvo Federacije pod sljedećim uvjetima:

- a) da je brak trajao najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva i da još traje u vrijeme podnošenja zahtjeva;
- b) da se odrekne ili da na neki drugi zakonom predviđen način prestane njegovo ranije državljanstvo prije sticanja državljanstva Federacije, osim ako to nije drugačije riješeno bilateralnim sporazumom zaključenim između Bosne i Hercegovine i druge države iz člana 15. ovog zakona. Odricanje ili prestanak ranijeg državljanstva ne zahtjeva se ako to nije dozvoljeno ili se ne može razumno zahtjevati;
- c) da ima odobren stalni boravak na teritoriji Bosne i Hercegovine, s tim da u momentu podnošenja zahtjeva ima stalni boravak na teritoriji Federacije;
- d) da ne predstavlja prijetnju po sigurnost Bosne i Hercegovine i Federacije.

Član 10.

(Sticanje državljanstva po osnovu naturalizacije za dijete mlađe od 18 godina života)

(1) Dijete mlađe od 18 godina života ima pravo da stekne državljanstvo Federacije naturalizacijom pod uvjetom:

- a) da je jedan roditelj stekao državljanstvo Federacije naturalizacijom i
- b) da dijete ima odobren privremeni ili stalni boravak na teritoriji Bosne i Hercegovine, s tim da u momentu podnošenja zahtjeva ima privremeni boravak ili stalni boravak na teritoriji Federacije.

(2) Zahtjev za sticanje državljanstva iz stava (1) ovog člana podnosi roditelj djeteta koji ima državljanstvo Federacije.

(3) Ako je dijete navršilo 14 godina života, za sticanje državljanstva Federacije potreban je njegov pisani pristanak.

Član 11.

(Sticanje državljanstva za lice bez državljanstva i lice koje ima status izbjegljice)

(1) Lice bez državljanstva i lice koje ima status izbjegljice može steći državljanstvo Federacije bez ispunjavanja uvjeta iz člana 8. stav (1) tač.: b), c), f), i) i j) ovog zakona samo ako u statusu lica bez državljanstva ili izbjegljice ima neprekidan boravak na teritoriji Bosne i

Hercegovine u trajanju od pet godina prije podnošenja zahtjeva, s tim da u momentu podnošenja zahtjeva ima odobren boravak na teritoriji Federacije.

(2) Maloljetno dijete lica koje je steklo državljanstvo Federacije na osnovu stava (1) ovog člana ima pravo da dobije državljanstvo Federacije bez ispunjavanja uvjeta iz člana 8. stav (1) tač.: a), b), c), f), i) i j) ovog zakona ako ima status izbjeglice ili odobren privremeni boravak na teritoriji Bosne i Hercegovine, bez obzira na dužinu boravka, s tim da u momentu podnošenja zahtjeva ima status izbjeglice ili odobren boravak na teritoriji Federacije.

(3) Ako je dijete starije od 14 godina života, potreban je i njegov pismeni pristanak.

Član 12.

(Sticanje državljanstva Federacije emigranata)

(1) Sljedeća lica imaju pravo dobiti državljanstvo Federacije na osnovu zahtjeva bez ispunjavanja uvjeta iz člana 8. stav (1) tač. b) i f) ovog zakona i to:

a) emigranti koji su se vratili u Federaciju,

b) prva i druga generacija potomaka emigranata navedenih u tački a) ovog stava koji su se vratili u Federaciju.

(2) Bračni partner lica iz stava (1) ovog člana ima pravo na sticanje državljanstva Federacije na osnovu zahtjeva bez ispunjavanja uvjeta iz člana 8. stav (1) tačka b) ovog zakona ukoliko ispuni uvjete iz člana 9. tač. a) i b) ovog zakona.

(3) U smislu ovog zakona, pod pojmom emigrant smatra se lice koje se iselilo sa teritorije Federacije s namjerom da se stalno nastani u inozemstvu.

Član 13.

(Sticanje državljanstva za lica kojima je državljanstvo prestalo odricanjem ili otpustom)

Lice kojem je državljanstvo Federacije, radi sticanja ili zadržavanja državljanstva druge države, prestalo odricanjem ili otpustom, može podnijeti zahtjev za ponovno sticanje državljanstva Federacije ako ispunjava uvjete iz člana 8. ovog zakona, osim uvjeta iz stava (1) tač. a) i b) tog člana, samo ako ima odobren privremeni boravak na teritoriji Bosne i Hercegovine najmanje godinu dana neposredno prije podnošenja zahtjeva ili ima odobren stalni boravak u Bosni i Hercegovini, s tim da u momentu podnošenja zahtjeva ima odobren privremeni ili stalni boravak na teritoriji Federacije.

Član 14.

(Sticanje državljanstva Federacije po osnovu odluke Vijeća ministara Bosne i Hercegovine)

(1) Državljanstvo Bosne i Hercegovine stečeno na osnovu odluke Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom 13. Zakona o državljanstvu BiH, upisuje se u matičnu knjigu rođenih kod nadležnog organa za matične knjige u Federaciji u skladu sa članom 20. stav (1) Zakona o matičnim knjigama („Službene novine Federacije BiH“, br. 37/12 i 80/14) na način utvrđen u propisu iz člana 48. ovog zakona.

(2) Lice iz stava (1) ovog člana stiče državljanstvo Federacije ako ima prebivalište, odnosno boravište na teritoriji Federacije.

Član 15.
*(Sticanje državljanstva po
osnovu međunarodnog sporazuma)*

Stranac može steći državljanstvo Federacije putem međunarodnog sporazuma zaključenog između Bosne i Hercegovine i druge države koji je odobrila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom IV. 4. d) Ustava Bosne i Hercegovine.

III – PRESTANAK DRŽAVLJANSTVA FEDERACIJE

Odjeljak 1. Osnovi za prestanak državljanstva

Član 16.
(Osnovi za prestanak državljanstva Federacije)

Državljanstvo Federacije prestaje:

- a) odricanjem;
- b) otpustom;
- c) oduzimanjem;
- d) međunarodnim sporazumom.

Član 17.
(Uvjeti pod kojima državljanstvo ne može prestati)

Državljanstvo Federacije ne može prestati ako bi lice koje je u pitanju time ostalo bez državljanstva, osim u slučajevima utvrđenim u članu 23. tačka a) ovog zakona.

Odjeljak 2. Prestanak državljanstva odricanjem

Član 18.
*(Uvjeti za prestanak državljanstva
po osnovu odričanja)*

(1) Državljanin Federacije koji je napunio 18 godina života, koji živi u inozemstvu i ima državljanstvo druge države ili mu je zagarantovano sticanje državljanstva druge države, ima pravo da se odrekne državljanstva Federacije.

(2) Djetu tu koje živi u inozemstvu i ima državljanstvo druge države ili mu je zagarantovano državljanstvo druge države, prestaje državljanstvo Federacije odricanjem:

- a) na zahtjev oba roditelja kojima je prestalo državljanstvo Federacije odricanjem ili
- b) na zahtjev jednog roditelja kojem je državljanstvo Federacije prestalo odricanjem, uz saglasnost drugog roditelja koji je državljanin Federacije ili
- c) na zahtjev jednog roditelja kojemu je državljanstvo Federacije prestalo odricanjem ako je drugi roditelj umro ili mu je oduzeto roditeljsko staranje ili je stranac ili lice bez državljanstva ili
- d) na zahtjev usvojioца kojem je prestalo državljanstvo Federacije odricanjem, a odnos između usvojioца i usvojenog djeteta je odnos potpunog usvojenja.

(3) Ako je dijete iz stava (2) ovog člana starije od 14 godina života, potreban je i njegov pismeni pristanak.

(4) U slučajevima iz st. (1) i (2) ovog člana, državljanstvo Federacije prestaje licu kada nadležni organ utvrdi da su ispunjeni potrebni uvjeti iz st. (1) i (2) ovog člana i stranci uruči rješenje o prestanku državljanstva Federacije.

Član 19.

(*Poništenje odluke - rješenja o prestanku državljanstva Federacije odricanjem*)

Odluka - rješenje o prestanku državljanstva Federacije putem odricanja može biti poništena na zahtjev lica koje nije steklo državljanstvo države koja mu je izdala garanciju za sticanje državljanstva, o čemu je to lice dužno priložiti odgovarajući dokaz.

Odjeljak 3. Prestanak državljanstva otpustom

Član 20.

(*Uvjeti za prestanak državljanstva otpustom*)

Državljaninu Federacije koji živi na teritoriji Federacije može biti odobren otpust iz državljanstva Federacije na osnovu zahtjeva za otpust i koji ispunjava sljedeće uvjete:

- a) da ima 18 godina života;
- b) da protiv tog lica nije pokrenut krivični postupak zbog učinjenog krivičnog djela u skladu sa Krivičnim zakonom Federacije i Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili da je osuđeno na kaznu zatvora u Federaciji i da je tu kaznu izdržalo;
- c) da je izmirilo sve doprinose, poreze, odnosno druge zakonske obaveze plaćanja utvrđene pravosnažnim odlukama nadležnih organa, što se bliže uređuje propisom iz člana 48. ovog zakona;
- d) da je steklo ili da mu je garantovano sticanje državljanstva druge države.

Član 21.

(*Prestanak državljanstva za dijete po osnovu otpusta*)

(1) Djetetu mlađem od 18 godina života koje je steklo ili kojem je zagarantovano sticanje državljanstva druge države i koje još živi na teritoriji Federacije prestaje državljanstvo Federacije otpustom, na zahtjev:

- a) oba roditelja čije je državljanstvo Federacije prestalo otpustom ili
- b) jednog roditelja čije je državljanstvo Federacije prestalo otpustom, ako drugi roditelj nije živ ili mu je oduzeto roditeljsko staranje ili je stranac ili lice bez državljanstva ili
- c) jednog roditelja koji izvršava roditeljske dužnosti i čije je državljanstvo Federacije prestalo otpustom, a drugi roditelj koji je državljanin Federacije se s tim složi ili
- d) usvojioca kojem je državljanstvo Federacije prestalo otpustom, a odnos između usvojioca i usvojenog djeteta predstavlja odnos potpunog usvojenja.

(2) U slučajevima iz stava (1) tač.: a), b) i c) ovog člana, ukoliko dijete ima više od 14 godina života, potreban je njegov pismeni pristanak.

Član 22.
(Poništenje rješenja o prestanku državljanstva otpustom)

Rješenje o otpustu iz državljanstva Federacije bit će poništeno na zahtjev stranke ako ta stranka nije stekla državljanstvo države koja mu je izdala garanciju za sticanje državljanstva, o čemu je to lice dužno priložiti odgovarajući dokaz.

Odjeljak 4. Prestanak državljanstva oduzimanjem, međunarodnim sporazumom i datum prestanka državljanstva Federacije

Član 23.
(Uvjeti za oduzimanje državljanstva Federacije)

Državljanstvo Federacije može biti oduzeto u sljedećim slučajevima:

- a) ako je državljanstvo Federacije stečeno pomoću prijevare, lažnih informacija ili skrivanjem bilo koje relevantne činjenice koja se može odnositi na podnosioca zahtjeva;
- b) kad državljanin Federacije obavlja dobrovoljnu službu u inozemnim vojnim snagama uprkos pravnoj zabrani takve službe;
- c) kad je državljanstvo Federacije stečeno nakon stupanja na snagu ovog zakona, bez ispunjenja uvjeta iz čl. 8. i 9. ovog zakona;
- d) kada je državljanin osuđen u ili van područja Bosne i Hercegovine pravosnažnom presudom radi preduzimanja radnji kojima se narušava ustavni poredak i sigurnost Bosne i Hercegovine ili kada je osuđen radi članstva u organizaciji koja preduzima takve radnje, pod uvjetom da takve radnje ozbiljno štete vitalnim interesima Bosne i Hercegovine;
- e) kada je državljanin osuđen u ili van područja Bosne i Hercegovine pravosnažnom presudom za krivično djelo koje uključuje krijumičarenje vatretnog oružja, eksploziva, radioaktivnog materijala ili narkotičkih sredstava i psihogenih supstanci; ili ilegalni prijevoz i trgovinu materijalima i opremom za proizvodnju oružja ili drugih sredstava masovnog uništenja; ili ilegalni ulazak u Bosnu i Hercegovinu, ostanak ili izlazak iz Bosne i Hercegovine pojedinaca ili grupa; ili organizuje ili učestvuje u trgovini ljudima, pod uvjetom da takve radnje ozbiljno štete vitalnim interesima Bosne i Hercegovine;
- f) kada je državljanin osuđen u ili van područja Bosne i Hercegovine pravosnažnom presudom za krivično djelo koje proizlazi iz aktivnosti koje se razlikuju od onih iz tač. d) i e) ovog člana, a koje ozbiljno štete vitalnim interesima Bosne i Hercegovine.

Član 24.
(Prestanak državljanstva po osnovu međunarodnog sporazuma)

Državljaninu Federacije može prestati državljanstvo Federacije na osnovu međunarodnog sporazuma zaključenog između Bosne i Hercegovine i druge države koji je odobrila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine u skladu sa članom IV. 4. d) Ustava Bosne i Hercegovine.

Član 25.
(Datum prestanka državljanstva Federacije)

(1) Državljanstvo Federacije prestaje danom uručenja (dostave) rješenja o prestanku državljanstva Federacije licu na koje se rješenje odnosi.

(2) Ako mjesto prebivališta lica iz stava (1) ovog člana nije poznato ili ne može biti utvrđeno, državljanstvo Federacije prestaje danom objave rješenja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

IV – STICANJE DRŽAVLJANSTVA FEDERACIJE PUTEM PROMJENE ENTITETSKOG DRŽAVLJANSTVA I IZBOROM DRŽAVLJANSTVA FEDERACIJE

Član 26.

*(Sticanje državljanstva Federacije za djecu čiji
roditelji imaju državljanstvo Republike Srpske)*

(1) Dijete rođeno u inozemstvu, čiji roditelji u trenutku rođenja djeteta imaju državljanstvo Republike Srpske i prebivalište na teritoriji Federacije, stiče državljanstvo Federacije ukoliko su roditelji djeteta s tim saglasni.

(2) Dijete rođeno u inozemstvu čiji je jedan roditelj u trenutku rođenja djeteta imao državljanstvo Republike Srpske i prebivalište na teritoriji Federacije, a drugi roditelj nema državljanstvo Bosne i Hercegovine, stiče državljanstvo Federacije na zahtjev roditelja koji ima državljanstvo Republike Srpske i prebivalište na teritoriji Federacije.

Član 27.

(Sticanje državljanstva Federacije putem promjene entitetskog državljanstva)

(1) Državljanin Republike Srpske koji ima prebivalište na teritoriji Federacije stiče državljanstvo Federacije putem promjene entitetskog državljanstva, koje je predviđeno u članu 4. tačka f) ovog zakona, ako podnese zahtjev za sticanje tog državljanstva.

(2) Državljaninu Federacije koji ima prebivalište u Republici Srpskoj i, nakon podnošenja zahtjeva, stekne državljanstvo Republike Srpske, prestaje državljanstvo Federacije.

Član 28.

*(Sticanje državljanstva Federacije putem izbora ili promjene entitetskog
državljanstva za lica koja imaju prebivalište u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine)*

(1) Državljanin Bosne i Hercegovine koji nema izjavljeno entitetsko državljanstvo, a koji ima prebivalište u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Brčko Distrikt BiH), može steći državljanstvo Federacije putem izbora entitetskog državljanstva, koje je predviđeno u članu 4. tačka f) ovog zakona ako podnese zahtjev za sticanje tog državljanstva.

(2) Državljanin Bosne i Hercegovine i Republike Srpske koji ima prebivalište u Brčko Distriktru BiH može steći državljanstvo Federacije putem promjene entitetskog državljanstva koje je predviđeno u članu 4. tačka f) ovog zakona ako podnese zahtjev za sticanje tog državljanstva.

(3) Državljanin Federacije koji ima prebivalište u Brčko Distriktru BiH može promijeniti svoje državljanstvo Federacije sticanjem državljanstva Republike Srpske.

(4) Pravo državljanina Bosne i Hercegovine na sticanje, odnosno promjenu entitetskog državljanstva iz st.: (1), (2) i (3) ovog člana može se ostvariti samo jednom po osnovu prebivališta u Brčko Distriktru BiH.

(5) Lice koje ima prebivalište u Federaciji i kome je činjenica državljanstva Bosne i Hercegovine upisana u matičnu knjigu rođenih ili matičnu knjigu državljana u Brčko Distriktru

BiH, a nema izabrano entitetsko državljanstvo, stiče državljanstvo Federacije ako podnese zahtjev za sticanje tog državljanstva.

V – POSTUPAK RJEŠAVANJA DRŽAVLJANSTVA FEDERACIJE

Član 29.

(Datum sticanja državljanstva)

(1) Državljanstvo Federacije, na osnovu čl.: 5., 6., i 7. ovog zakona, stiče se danom rođenja djeteta, a rješava se prema članu 30. ovog zakona.

(2) Lice stiče državljanstvo Federacije na osnovu čl.: 8., 9., 10., 11., 12., 13. i 15. ovog zakona danom pravosnažnosti rješenja nadležnog organa o sticanju državljanstva Federacije.

(3) Lice iz stava (1) ovog člana, čije se državljanstvo Federacije upiše na osnovu rješenja o naknadnom upisu, to državljanstvo stiče danom rođenja tog lica.

Član 30.

(Nadležnost općinske i gradske službe za matične knjige)

(1) Općinska i gradska služba nadležna za matične knjige (u dalnjem tekstu: matična služba općine i grada) rješava zahtjeve za upis državljanstva Federacije po čl.: 5., 6. i 7. ovog zakona u matičnu knjigu rođenih. Lica koja žive na teritoriji Federacije zahtjev podnose matičnoj službi općine i grada koja vodi matičnu knjigu rođenih tih lica u skladu sa propisima o matičnim knjigama.

(2) Matična služba općine i grada rješava zahtjeve za upis državljanstva u matičnu knjigu rođenih za lica iz člana 26. ovog zakona.

(3) Lica koja žive u inozemstvu zahtjev za upis državljanstva Federacije iz stava (1) ovog člana podnose putem diplomatsko-konzularnog predstavnništva Bosne i Hercegovine u inozemstvu ili neposredno nadležnoj matičnoj službi općine i grada.

(4) Matična služba općine i grada rješava zahtjeve lica koja stiču državljanstvo Federacije po članu 47. st. (1) i (2) ovog zakona, osim za lica iz člana 32. stav (1) tačka b) ovog zakona, koja spadaju u nadležnost kantonalnog ministarstva.

(5) Matična služba općine i grada rješava zahtjeve koji se odnose na naknadni upis državljanstva Bosne i Hercegovine u matičnu knjigu rođenih za lica rođena prije 1. 1. 1998. godine, što se vrši u skladu sa Zakonom o državljanstvu Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst („Službeni list RBiH“, broj 30/96) i Uputstvom o naknadnom upisu u matičnu knjigu rođenih koji su stekli državljanstvo RBiH u skladu sa Zakonom o državljanstvu Republike Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 27/00 i 57/09) i vrši upis državljanstva u matičnu knjigu rođenih.

(6) Nadležnost matične službe iz stava (5) ovog člana utvrđuje se na sljedeći način:

a) ako podnositelj zahtjeva živi u Federaciji, zahtjev se podnosi prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva, a ako se podnositelj zahtjeva nalazi u inozemstvu, zahtjev se može podnijeti putem diplomatsko-konzularnog predstavnništva u inozemstvu ili putem pošte nadležnoj matičnoj službi općine i grada prema posljednjem mjestu prebivališta ili boravištu tog lica u Federaciji;

b) ako podnositac zahtjeva nije imao prebivalište niti boravište u Federaciji, zahtjev se podnosi prema posljednjem mjestu prebivališta roditelja podnosioca zahtjeva;

c) ako je lice upisano u matičnu knjigu rođenih, nadležnost se određuje prema mjestu upisa tog lica u matičnu knjigu rođenih u Federaciji.

(7) Odredbe stava (6) ovog člana primjenjuju se u slučaju ako propisom nadležnog organa Bosne i Hercegovine nije drugačije određeno.

(8) Za naknadni upis državljanstva iz st.: (1), (3), (4) i (5) ovog člana donosi se rješenje na osnovu kojeg se vrši upis u matičnu knjigu rođenih.

(9) Zahtjev iz stava (3) ovog člana rješava matična služba općine i grada koja se određuje prema članu 54. Zakona o matičnim knjigama.

Član 31.

(Utvrđivanje državljanstva za umrlo lice)

(1) Zahtjev za utvrđivanje državljanstva Federacije može se podnijeti za umrlo lice čije državljanstvo nije upisano u matičnu knjigu rođenih ili knjigu državljanina ako ta činjenica predstavlja osnov za ostvarivanje nekog naslijednog ili drugog prava zasnovanog na zakonu za srodnike umrlog lica ili drugo lice koje ima neposredan pravni interes zasnovan na zakonu, što se bliže uređuje propisom iz člana 48. ovog zakona.

(2) Zahtjev za utvrđivanje državljanstva iz stava (1) ovog člana podnosi se matičnoj službi općine i grada koja vodi matičnu knjigu rođenih umrlog lica.

Član 32.

(Nadležnost kantonalnog ministarstva unutrašnjih poslova)

(1) Kantonalno ministarstvo unutrašnjih poslova (u dalnjem tekstu: kantonalno ministarstvo) rješava i donosi rješenja za zahtjeve koji se odnose na sticanje državljanstva Federacije i to:

a) za lica iz člana 27. stav (1) ovog zakona;

b) za lica iz člana 47. stav (1) ovog zakona, što se odnosi na lica rođena i upisana u matičnu knjigu rođenih na teritoriji Republike Srpske koja su na dan 6. 4. 1992. godine i u momentu podnošenja zahtjeva za sticanje državljanstva Federacije imala prebivalište na teritoriji Federacije.

(2) Državljanstvo lica iz stava (1) ovog člana upisuje se u matičnu knjigu državljanina Federacije koja je utvrđena u Zakonu o matičnim knjigama.

(3) Kantonalno ministarstvo je dužno primjerak rješenja iz stava (1) ovog člana dostaviti nadležnom organu Republike Srpske.

(4) Zahtjev za sticanje državljanstva prema stavu (1) ovog člana podnosi se prema mjestu prebivališta, odnosno posljednjem mjestu boravišta u Federaciji podnosioca zahtjeva, osim u pitanjima za koja je drukčije određeno propisom iz člana 48. ovog zakona.

Član 33.

(Nadležnost Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova)

Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova - Federalno ministarstvo unutarnjih poslova (u dalnjem tekstu: Federalno ministarstvo) rješava i donosi rješenja za zahtjeve koji se odnose na sticanje, odnosno prestanak državljanstva Federacije i to:

- a) za lica iz čl. 15. i 24. ovog zakona, ako propisom Bosne i Hercegovine nije drugačije određeno;
- b) za lica iz člana 28. st.: (1), (2) i (5) ovog zakona o izboru i promjeni državljanstva Federacije;
- c) za lica iz člana 29. stava (2) ovog zakona o sticanju državljanstva Federacije, s tim da se postupanje po članu 15. ovog zakona vrši prema tački a) ovog stava;
- d) za lica o prestanku državljanstva Federacije po osnovama utvrđenim u članu 16. ovog zakona, izuzev odluka o odricanju i oduzimanju za koje je nadležno Ministarstvo civilnih poslova, kako je utvrđeno u članu 30. stav (1) Zakona o državljanstvu BiH;
- e) za lica iz člana 47. st. (3) i (4) ovog zakona.

Član 34.

*(Zahtjevi za sticanje i prestanak državljanstva
iz nadležnosti Federalnog ministarstva)*

(1) Zahtjev za sticanje i promjenu državljanstva Federacije iz člana 28. st.: (1), (2) i (5) ovog zakona podnosi se Federalnom ministarstvu putem nadležnog organa Brčko Distrikta BiH. Zahtjev sadrži izjavu o izboru državljanstva Federacije ili izjavu o promjeni entitetskog državljanstva sticanjem državljanstva Federacije i prilaže se uvjerenje o državljanstvu Bosne i Hercegovine ili ovjerena kopija putne isprave Bosne i Hercegovine, ovjerena kopija lične karte i potvrda o prebivalištu u Brčko Distriktu BiH.

(2) Zahtjev za sticanje državljanstva Federacije iz člana 29. stav (2), odnosno prestanak državljanstva po čl. 20. i 21. ovog zakona, podnosi se kantonalnom ministarstvu prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta podnosioca zahtjeva, ako nema prebivalište.

(3) Kantonalno ministarstvo dužno je primiti zahtjev iz stava (2) ovog člana za sticanje, odnosno prestanak državljanstva Federacije i taj zahtjev s kompletnom dokumentacijom odmah dostaviti Federalnom ministarstvu na rješavanje, a ako utvrdi da dokumentacija nije kompletna, dužan je pribaviti potrebnu dokumentaciju i u roku od 10 dana od dana prijema zahtjeva dostaviti zahtjev i potpunu dokumentaciju Federalnom ministarstvu na rješavanje. Obaveza pribavljanja potrebne dokumentacije vrši se i na zahtjev Federalnog ministarstva.

(4) Ako podnositelj zahtjeva živi u inozemstvu, zahtjev za sticanje, odnosno prestanak državljanstva Federacije može podnijeti neposredno kantonalnom ministarstvu ili Federalnom ministarstvu ili putem diplomatsko-konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine, koje taj zahtjev s potrebnom dokumentacijom odmah dostavlja Federalnom ministarstvu na rješavanje.

Član 35.

(Primjena Zakona o upravnom postupku)

U rješavanju zahtjeva za sticanje, prestanak, promjenu i izbor državljanstva Federacije prema ovom zakonu postupa se prema odredbama Zakona o upravnom postupku, osim u slučajevima u kojima je ovim zakonom i podzakonskim propisima donešenim na osnovu ovog zakona drugačije određeno.

Član 36.

(Dostavljanje rješenja Ministarstvu civilnih poslova)

(1) Rješenja o sticanju državljanstva Federacije po čl.: 8., 9., 10., 11., 12. i 13., odnosno rješenja o prestanku državljanstva Federacije po čl. 20. i 21. ovog zakona, moraju se dostaviti Ministarstvu civilnih poslova u roku od 21 dan od dana donošenja rješenja. Ta rješenja stupaju na snagu 60 dana nakon što se dostave Ministarstvu civilnih poslova.

(2) Ukoliko Ministarstvo civilnih poslova utvrdi da rješenje iz stava (1) ovog člana nije u skladu sa Zakonom o državljanstvu BiH, predmet se vraća Federalnom ministarstvu na ponovno razmatranje.

(3) Ako nakon ponovnog razmatranja nastane spor između Federalnog ministarstva i Ministarstva civilnih poslova, slučaj se mora odmah uputiti Ustavnom суду Bosne i Hercegovine na konačnu odluku, u skladu sa članom VI. (3.) Ustava Bosne i Hercegovine.

Član 37.

(Rok za rješavanje zahtjeva stranke)

(1) Federalno ministarstvo dužno je riješiti zahtjev stranke za sticanje, odnosno prestanak državljanstva najkasnije u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva sa kompletnom dokumentacijom.

(2) O zahtjevu iz člana 34. stava (1) ovog zakona odlučuje se u roku iz stava (1) ovog člana i primjerak rješenja u roku od 15 dana dostavlja nadležnom organu Brčko Distrikta BiH, a kada se zahtjev odnosi za promjenu entitetskog državljanstva, rješenje se dostavlja i nadležnom organu Republike Srpske u istom roku.

Član 38.

(Nadležnost organa za odlučivanje po žalbama)

(1) Protiv prvostepenih rješenja matične službe općine i grada i rješenja kantonalnog ministarstva koja se donose u skladu s ovim zakonom može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

(2) Rješenja Federalnog ministarstva iz člana 33. ovog zakona i rješenja donesena po žalbi iz stava (1) ovog člana konačna su i protiv njih se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred kantonalnim sudom prema mjestu sjedišta prvostepenog organa.

(3) Matična služba općine i grada i kantonalno ministarstvo iz stava (1) ovog člana su dužni postupiti po rješenju Federalnog ministarstva koje se donese prema stavu (2) ovog člana.

Član 39.

(Način upisa državljanstva u matičnu knjigu rođenih)

(1) Državljanstvo Federacije upisuje se u matičnu knjigu rođenih bez donošenja posebnog rješenja kada se utvrdi da lice ispunjava uvjete za sticanje državljanstva Federacije prema čl.: 5., 6. i 7. ovog zakona, kada se upis vrši u okviru osnovnog upisa u matičnu knjigu rođenih u skladu sa propisima o matičnim knjigama. U ovom slučaju upis državljanstva u matičnu knjigu rođenih ima snagu rješenja.

(2) Kada se državljanstvo Federacije iz stava (1) ovog člana upisuje u matičnu knjigu rođenih poslije zaključenog osnovnog upisa u toj knjizi, taj upis se vrši na osnovu pravosnažnog rješenja nadležnog organa o naknadnom upisu.

(3) Državljanstvo Federacije koje se rješava po članu 32. ovog zakona upisuje se u matičnu knjigu državljana koja je utvrđena u Zakonu o matičnim knjigama na osnovu pravosnažnog rješenja kantonalnog ministarstva.

(4) Državljanstvo Federacije koje se stiče putem naturalizacije i međunarodnim ugovorom (sporazumom) upisuje se u matičnu knjigu rođenih na osnovu pravosnažnog rješenja Federalnog ministarstva koje se donosi po članu 33. ovog zakona, a za prestanak državljanstva Federacije iz članu 16. stav (1) tačka b) ovog zakona upisuje se kada se rješenje o prestanku državljanstva uruči (dostavi) stranci prema članu 25. ovog zakona.

Član 40.

(Evidencije državljanstva u općini i gradu)

(1) Evidenciju o državljanstvu Federacije vode nadležne matične službe općine i grada prema stavu (2) ovog člana.

(2) Evidenciju iz stava (1) ovog člana predstavljaju podaci o državljanstvu upisani u matičnu knjigu rođenih za državljane Federacije koji su upisani u tu matičnu knjigu koja se vodi na teritoriji Federacije, kao i u matičnu knjigu državljana Federacije za državljanstvo lica koja su utvrđena Zakonom o matičnim knjigama te državljanstvo upisano u knjigu državljana koja se vodila po ranijim propisima o državljanstvu na teritoriji Federacije.

Član 41.

(Evidencija u Federalnom ministarstvu)

Evidenciju o licima koja su stekla državljanstvo Federacije u skladu sa članom 33. i članom 47. st. (3) i (4) ovog zakona, kao i evidenciju o licima kojima je državljanstvo prestalo u skladu sa čl. 20. i 21. ovog zakona, vodi Federalno ministarstvo u skladu sa propisom iz člana 48. ovog zakona.

VI – DOKAZIVANJE DRŽAVLJANSTVA FEDERACIJE

Član 42.

(Dokaz za državljanstvo Federacije)

Državljanstvo Federacije dokazuje se na osnovu uvjerenja koje se izdaje na obrascu iz člana 44. stav (1) ovog zakona, što se odnosi i na državljanstvo Federacije koje je upisano u matičnu knjigu državljana prema Zakonu o matičnim knjigama.

Član 43.

(Nadležan organ za izdavanje uvjerenja o državljanstvu)

(1) Uvjerenje o državljanstvu Federacije izdaje nadležna matična služba općine i grada na sljedeći način:

a) za lica za koja je državljanstvo Bosne i Hercegovine i Federacije upisano u matičnu knjigu rođenih;

b) za lica čija je činjenica državljanstva upisana u knjige državljana koje su se vodile po ranijim propisima na teritoriji Federacije;

c) za lica čije je državljanstvo Federacije upisano u matičnu knjigu državljana Federacije koja je predviđena Zakonom o matičnim knjigama.

(2) U slučaju da nadležni organ iz stava (1) ovog člana bez osnova odbije izdati uvjerenje od državljanstvu, Federalno ministarstvo ili Ministarstvo civilnih poslova izdaje uvjerenje o državljanstvu licu o kojem je riječ na osnovu dokumentovanih podataka koje posjeduje Federalno ministarstvo, odnosno Ministarstvo civilnih poslova u okviru svoje nadležnosti.

(3) U slučaju spora između Federalnog ministarstva i nadležnog tijela Republike Srpske i Ministarstva civilnih poslova, predmet se mora uputiti Ustavnom суду Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom VI. 3. Ustava Bosne i Hercegovine.

(4) Kada je dokumentacija o državljanstvu nedostupna ili državljanji Federacije ne mogu pribaviti u razumnom roku, nadležni organ iz stava (2) ovog člana rješenjem će dozvoliti takvim licima da ove podatke pribave na drugi način, uključujući i izjave date od tih lica ili drugih lica.

(5) Federalno ministarstvo će u pojedinačnim slučajevima dostaviti Ministarstvu civilnih poslova tražene informacije iz evidencije koje vode organi iz stava (1) ovog člana.

Član 44. *(Obrazac uvjerenja o državljanstvu)*

(1) Uvjerenje o državljanstvu Bosne i Hercegovine izdaje nadležni organ iz člana 40. stav (1) ovog zakona na obrascu koji propiše Ministarstvo civilnih poslova, u skladu sa članom 36. Zakona o državljanstvu BiH, a federalni ministar unutrašnjih poslova propisuje dodatne zaštitne elemente tog obrasca.

(2) Uvjerenje o državljanstvu Bosne i Hercegovine sadrži i državljanstvo Federacije.

(3) Izdavanje uvjerenja iz stava (1) ovog člana vrši se na način utvrđen propisima o matičnim knjigama.

VII – NADZOR NAD PROVOĐENJEM OVOG ZAKONA

Član 45. *(Organ nadležan za nadzor provođenja Zakona)*

(1) Nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši Federalno ministarstvo.

(2) U okviru upravnog nadzora Federalno ministarstvo je ovlašteno osigurati da matične službe općine i grada i kantonalna ministarstva pravilno primjenjuju ovaj zakon i podzakonske propise u odnosu na pitanja koja su ovim zakonom i podzakonskim propisima stavljena u njihovu nadležnost i u tom cilju ima pravo tražiti od tih organa potrebne podatke, dokumentaciju, spise i druge akte, a ti organi su dužni dostaviti te materijale.

(3) Organi i matične službe iz stava (2) ovog člana dužni su postupati po rješenjima i drugim aktima Federalnog ministarstva koja se donose na osnovu ovog zakona i podzakonskih propisa.

(4) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i podzakonskih propisa u matičnim službama općine i grada vrši kantonalno ministarstvo u skladu sa propisom iz stava (6) ovog člana.

(5) Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog zakona i podzakonskih propisa u kantonalm ministarstvu, a po potrebi i u matičnim službama općine i grada i pritužbama građana, vrši Federalno ministarstvo.

(6) Federalni ministar će donijeti propis o sadržaju i načinu vršenja inspeksijskog nadzora iz st. (4) i (5) ovog člana.

(7) Pri vršenju inspeksijskog nadzora iz st. (4) i (5) ovog člana inspektorimaju prava i dužnosti utvrđene u odredbama Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/05) koje se odnose na inspeksijski nadzor i ovlaštenja utvrđena propisom iz stava (6) ovog člana.

VIII – KAZNENE ODREDBE

Član 46.

(*Prekršaji za odgovorno lice u organu uprave*)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 250,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj odgovorno lice u matičnoj službi općine i grada i kantonalm ministarstvu ako:

- a) upiše činjenicu državljanstva BiH i državljanstva Federacije u matičnu knjigu rođenih bez zahtjeva stranke ili bez potrebne dokumentacije u okviru osnovnog upisa ili bez rješenja o ispravci ili naknadnom upisu prema uvjetima propisanim ovim zakonom i podzakonskim propisima;
- b) ne kompletira dokumentaciju za zahtjeve iz člana 34. stav (3) ovog zakona;
- c) ne postupi po zahtjevu ili rješenju Federalnog ministarstva iz člana 38. stav (3) i člana 45. st. (2) i (3) ovog zakona;
- d) ne postupi po rješenju federalnog i kantonalm inspektora iz člana 45. st. (4) i (5) ovog zakona.

(2) Odgovorno lice iz stava (1) ovog člana je lice koje neposredno rukovodi matičnom službom općine i grada ili državni službenik ili matičar ako nije izvršilo obavezu iz svoje nadležnosti, a u kantonalm ministarstvu lice koje neposredno rukovodi organizacionom jedinicom u kojoj se obavljaju poslovi državljanstva iz nadležnosti tog ministarstva ili lice koje nije izvršilo obavezu iz svoje nadležnosti koja se odnosi na državljanstvo.

IX – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 47.

(*Utvrđivanje i sticanje državljanstva Federacije za lica koja su imala prebivalište ili boravište na teritoriji Federacije*)

(1) Sva lica koja su državljeni Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 37. Zakona o državljanstvu BiH i koja su na dan 6. aprila 1992. godine imala prebivalište na teritoriji koja sada pripada Federaciji smatraju se državljanima Federacije, osim ako nemaju prebivalište u Republici Srpskoj, što je u skladu sa članom 38. stav 1. Zakona o državljanstvu BiH.

(2) Sva lica koja su državljeni Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 37. Zakona o državljanstvu BiH i koja su na dan stupanja na snagu tog zakona (1. januar 1998. godine) živjela u inozemstvu smatraju se državljanima Federacije ako su prije 6. aprila 1992. godine imala prebivalište ili boravište na teritoriji koja sada pripada Federaciji, ukoliko se nisu stalno

nastanila u Republici Srpskoj ili izabrala državljanstvo Republike Srpske, što je u skladu sa članom 38. stav 2. Zakona o državljanstvu BiH.

(3) Sva lica koja su bila državljeni bivše SFRJ i koja su se u periodu od 6. aprila 1992. godine do dana stupanja na snagu Zakona o državljanstvu BiH (1. januar 1998. godine) stalno nastanila na teritoriji Federacije i koja na toj teritoriji imaju neprekidno prebivalište ili boravište u trajanju od dvije godine nakon stupanja na snagu Zakona o državljanstvu BiH (1. januar 1998. godine), nakon podnošenja zahtjeva dobit će državljanstvo Federacije.

(4) Sva lica koja su bila državljeni bivše SFRJ i koja su se u vremenu između dana stupanja na snagu Zakona o državljanstvu BiH (1. januar 1998. i 31. decembar 2000. godine) stalno nastanila na teritoriji Federacije i koja na toj teritoriji budu imala neprekidno prebivalište ili boravište u trajanju od tri godine, nakon podnošenja zahtjeva dobit će državljanstvo Federacije.

(5) Prebivalište djece, u smislu odredaba člana 27. ovog zakona i stava (1) ovog člana, koja su bila maloljetna i nisu imala prijavljeno prebivalište, utvrđuje se na osnovu prebivališta roditelja i drugim dokazima.

Član 48.

(Ovlaštenje za donošenje propisa)

(1) Federalni ministar unutrašnjih poslova donosi propis kojim se uređuju postupak, dokazna sredstva i način upisa državljanstva u matičnu knjigu rođenih i matičnu knjigu državljenja, rješavanje zahtjeva za naknadni upis državljanstva u matične knjige i donošenje rješenja u odnosu na sticanje i prestanak državljanstva i sva druga pitanja koja se odnose na državljanstvo utvrđeno ovim zakonom.

(2) Propisi iz stava (1) ovog člana donijet će se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 49.

(Način okončanja zahtjeva stranke koji su podneseni do stupanja na snagu ovog zakona)

Zahtjevi stranaka podneseni do stupanja na snagu ovog zakona koji nisu okončani nastaviti će se i okončati prema odredbama onog zakona koji je povoljniji za stranku.

Član 50.

(Datum prestanka važenja Zakona)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br.: 43/01, 22/09, 61/09 i 65/11).

Član 51.

(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O DRŽAVLJANSTVU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I – USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine je sadržan u članu III. 1. b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je propisano da su u isključivoj nadležnosti Federacije BiH poslovi državljanstva Federacije, a u vezi sa članom II. A. 5. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, u kojem je određeno da sticanje i prestanak državljanstva Federacije BiH propisuje federalni zakon.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je po hitnoj proceduri donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine koji je objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 87/13 od 11. 11. 2013. godine.

Zakonom o državljanstvu Bosne i Hercegovine uređeno je pitanje sticanja i prestanka državljanstva Bosne i Hercegovine, a Zakonom o državljanstvu Federacije BiH uređeno je pitanje sticanja i prestanka državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine.

Zakonom o državljanstvu Bosne i Hercegovine propisano je da entitetski zakoni o državljanstvu moraju biti usklađeni i harmonizovani sa tim zakonom.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine definisana su drugačija rješenja (uvjeti) u pogledu sticanja državljanstva po osnovu naturalizacije te se ukida osnov prestanka državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine po sili zakona. Sa rješenjima koja su predviđena u navedenom zakonu postoji obaveza usklađivanja Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine, što se prije svega odnosi na utvrđivanje uvjeta za sticanje državljanstva Bosne i Hercegovine, odnosno državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine.

Bez donošenja Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine koji bi bio usaglašen sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine, koji je objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 87/13 od 11. 11. 2013. godine, ne postoji mogućnost da Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova pristupi rješavanju zahtjeva za sticanje državljanstva Bosne i Hercegovine i državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine, koja se istovremeno stiču, jer su uvjeti za sticanje državljanstva Bosne i Hercegovine utvrđeni Zakonom o državljanstvu Bosne i Hercegovine u odnosu na uvjete za sticanje državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine utvrđeni Zakonom o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine drugačiji.

Prijedlogom zakona o državljanstvu Federacije BiH u svim bitnim pitanjima predlaže rješenja koja su sadržana u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine, koji je objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 87/13 od 11. 11. 2013. godine, s određenim manjim prilagođavanjima organizaciji vlasti Federacije Bosne i Hercegovine.

Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova ima 30 zaprimljenih zahtjeva za sticanje državljanstva Bosne i Hercegovine i državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine i njihov postupak rješavanja je uvjetovan donošenjem Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova je u 2014. godini pripremilo Nacrt zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine koji je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine razmatrala te utvrdila Prijedlog zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine i uputila ga u parlamentarnu proceduru. Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine je na svojoj 32. redovnoj sjednici, održanoj 23. 7. 2014. godine, prilikom utvrđivanja dnevnog reda, odlučujući o hitnosti postupka, odbio da Prijedlog zakona o državljanstvu FBiH razmatra po hitnom postupku te ga vratio na razmatranje u redovnoj proceduri.

S obzirom na to da su postojele već tri izmjene i dopune Zakona o državljanstvu Federacije te da bi usklađivanjem sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine bilo potrebno obuhvatiti više od 25 odredbi Zakona o državljanstvu Federacije, ocijenjeno je da je zbog lakšeg snalaženja i praćenja u njegovoj primjeni prihvatljivije predložiti novi Zakon o državljanstvu Federacije BiH. Također, na ovo rješenje iz istih razloga opredijelilo se Ministarstvo lokalne uprave i samouprave Republike Srpske kada je u pitanju donošenje Zakona o državljanstvu Republike Srpske, koji isto treba biti usklađen s izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine. Donošenje novih entitetskih zakona o državljanstvu je i preporuka Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

III – OBRAZOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Prijedlogom zakona o državljanstvu Federacije BiH uređena su pitanja sticanja i prestanka državljanstva Federacije BiH. Sva ova pitanja su definisana i sistematizovana u VIII poglavija i svako poglavlje reguliše pojedino pitanje u vezi sa sticanjem i prestankom državljanstva Federacije.

U poglavlu I – Osnovne odredbe, čl. od 1. do 3., utvrđen je predmet Zakona te prava koja uživaju državljanji Federacije BiH.

U poglaviju II – Sticanje državljanstva Federacije, čl. od 4. do 15., uređena su pitanja: osnovi za sticanje državljanstva Federacije, sticanje državljanstva porijeklom, sticanje državljanstva rođenjem na teritoriji Federacije, sticanje državljanstva usvojenjem, sticanje državljanstva naturalizacijom, sticanje državljanstva olakšanom naturalizacijom i sticanje državljanstva međunarodnim sporazumom.

U poglavju III – Prestanak državljanstva Federacije, čl. od 16. do 25., uređena su pitanja: osnovi prestanka državljanstva, prestanak državljanstva odricanjem, prestanak državljanstva otpustom, prestanak državljanstva oduzimanjem, prestanak državljanstva međunarodnim sporazumom te datum prestanka državljanstva Federacije.

U poglavju IV – Promjena entitetskog državljanstva, čl.: 26., 27. i 28., regulisana su pitanja: način promjene entitetskog državljanstva te izbor i sticanje državljanstva Federacije za lica koja imaju prebivalište u Brčko Distriktu BiH.

U poglavlju V – Postupak rješavanja državljanstva Federacije, čl. od 29. do 41., uređena su pitanja organa koji odlučuju o sticanju državljanstva, podnošenja zahtjeva za upis državljanstva u matičnu knjigu rođenih, podnošenja zahtjeva za sticanje i prestanak državljanstva, dostavljanje rješenja Ministarstvu civilnih poslova, nadležnost organa za odlučivanje po žalbi te evidencije o državljanstvu.

U poglavlju VI – Dokazivanje državljanstva Federacije, čl. od 42. do 44., propisani su dokaz za državljanstvo Federacije i nadležan organ za izdavanje uvjerenja o državljanstvu.

U poglavlju VII – Nadzor nad provođenjem zakona, član 45., određen je organ nadležan za provođenje zakona.

U poglavlju VIII – Kaznene odredbe, član 46., utvrđeni su prekršaji te iznos novčane kazne za te prekršaje.

IV – USKLAĐENOST PROPISA S EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Najznačajni međunarodni dokument koji se odnosi na pitanje državljanstva je Evropska konvencija o državljanstvu, koju je Bosna i Hercegovina ratifikovala 2008. godine.

Osnovi sticanja državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine su usklađeni s odredbama Evropske konvencije o državljanstvu te su na taj način eliminisani slučajevi nastanka apatridije u zakonodavstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

V – PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURANJA POŠTIVANJA PROPISA

Provođenje Zakona osigurat će Federalno ministarstvo kroz poslove nadzora. Ti poslovi će se vršiti putem upravnog nadzora, koji se sastoji od davanja stručnih mišljenja, dostavljanja informacija i dr., rješavanja po žalbama na rješenja kantonalnog ministarstva unutrašnjih poslova i inspekcijskim nadzorom koji će vršiti federalni inspektorji.

VI – OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U PROCESU IZRADE PROPISA

Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova je obavilo konsultacije u toku izrade Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine sa svim subjektima koji učestvuju u njegovoj primjeni i to: Ministarstvo civilnih poslova, kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova, općine i gradovi, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, UNHCR-om i organizacijom „Vaša prava“.

Konsultacije su vršene putem dostavljanja Nacrta zakona o državljanstvu Federacije BiH prethodno navedenim organima, koji su na taj nacrt zakona iznosili pismene primjedbe i sugestije.

Većina primjedbi i sugestija bila je osnovana i ugrađena u tekst Prijedloga zakona.

Ukupno su date 43 primjedbe i sugestije i preko 80% tih primjedbi je u potpunosti ili djelimično prihvaćeno.

Primjedbe su date od sljedećih organa i to:

- 1) Ministarstvo civilnih poslova - 7;
- 2) Grad Bihać - 26;
- 3) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - 6;
- 4) UNHCR - 1;
- 5) Vaša prava - 3.

Primjedbe koje nisu prihvaćene odnosile su se na sljedeća pitanja:

Ministarstvo civilnih poslova – primjedba se odnosila na član 31. Zakona, prema kojem je upitno upisivati umrla lica u matičnu knjigu državljanina, jer takvo pravno rješenje ne postoji u Zakonu o državljanstvu BiH.

Ova primjedba nije prihvaćena iz razloga što za neka lica koja su umrla činjenica državljanstva nikad nije bila ni upisana u matičnu knjigu rođenih ili knjigu državljanina. To onemogućava djeci umrlog lica da po porijeklu steknu državljanstvo, a također onemogućava srodnike i nasljednike umrlog lica i druga lica koja imaju određeni pravni interes da poslije smrti tog lica ostvare određena naslijedna i druga prava zasnovana na zakonu.

Primjedbe Grada Bihaća djelimično su prihvaćene, s tim da su se pojedine primjedbe odnosile na Zakon o državljanstvu Bosne i Hercegovine i rješenja koja su data u tom zakonu pa, u pravilu, one nisu mogle ni biti prihvaćene, jer ta pitanja se ne mogu uređivati federalnim zakonom.

Grad Bihać je imao primjedbu na član 31. Zakona, smatrajući da se može utvrđivati da je neko umrlo lice imalo državljanstvo Bosne i Hercegovine, ali da tako utvrđivanje državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine nije u procesnopravnom smislu materija Zakona o državljanstvu Federacije BiH.

Ova primjedba nije prihvaćena iz razloga što je upravo Zakon o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine i procesni i materijalni propis koji reguliše način i postupak sticanja državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine, a sticanje državljanstva po porijeklu je osnovni način sticanja državljanstva.

Primjedba na član 30. stav (5) Zakona odnosila se na upućivanje na primjenu Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst („Službeni list RBiH“, broj 30/96) i Uputstva o naknadnom upisu u matičnu knjigu rođenih koji su stekli državljanstvo RBiH, smatrajući da se u Zakonu ne može upućivati na primjenu podzakonskog propisa koji je donesen od strane drugog organa uprave drugog nivoa vlasti i koji se odnosi na slučajevе iz vremenskog važenja Zakona o državljanstvu RBiH (Službeni list RBiH, br.: 18/92, 11/93, 27/93, 13/94, 15/94, 26/96 i 30/96).

Ova primjedba nije prihvaćena jer je pitanje upisa državljanstva Bosne i Hercegovine u matičnu knjigu rođenih, lica rođenih prije 1. 1. 1998. godine, u skladu sa Zakonom o državljanstvu RBiH (Službeni list RBiH, br.: 18/92, 11/93, 27/93, 13/94, 15/94, 26/96 i 30/96) i Uputstvom o naknadnom upisu u matičnu knjigu rođenih koji su stekli državljanstvo RBiH u skladu sa Zakonom o državljanstvu RBiH („Službene novine BiH“, br. 27/00 i 57/09) u nadležnosti općinskih/gradskih službi za matične knjige, što je izričito propisano tim

uputstvom. Nadležan organ za rješavanje po donesenom uputstvu je općinska, odnosno gradska služba za matične knjige.

Također, navodimo da postoji obaveza da se prilikom izrade propisa vrši pozivanje na propis u kojem su neka pitanja riješena tim propisom, što je u konkretnom slučaju učinjeno pozivom na Uputstvo.

Primjedba na član 35. Zakona koja se odnosila na riječi „i podzakonskim propisima donesenim na osnovu ovog zakona“, za koje je predloženo brisanje jer, prema mišljenju grada Bihać, samo se zakonom može isključiti primjena Zakona o upravnom postupku u konkretnim pitanjima - nije prihvaćena.

Ova primjedba nije prihvaćena jer u podzakonskom propisu koji treba donijeti na osnovu člana 48. Zakona uredit će se postupak, dokazna sredstva i način upisa državljanstva u matičnu knjigu rođenih i matičnu knjigu državljana, rješavanje zahtjeva za naknadni upis državljanstva u matične knjige i donošenje rješenja u odnosu na sticanje i prestanak državljanstva. Pitanja koja će se regulisati navedenim propisom predstavljaju pitanja koja se regulišu podzakonskim aktom, a ne zakonom. Odnosno zakonom se utvrđuje nadležnost i uvjeti za sticanje određenog prava, a sam postupak ostvarivanja tog prava bliže se razrađuje podzakonskim propisom. S obzirom na to da je Nacrtom zakona izričito navedeno da će se postupak i donošenje rješenja o sticanju i prestanku državljanstva Federacije regulisati podzakonskim propisom, potrebno je bilo i u članu 35. Zakona izuzeti primjenu odredbi Zakona o upravnom postupku u odnosu na pitanja koja budu regulisana podzakonskim propisom iz člana 48. ovog zakona.

Prijedlog da se u članu 38. stav (3) Zakona briše, jer je suvišan i nejasan, s obzirom na to da je ovlaštenje i odnos drugostepenog organa kao žalbenog organa prema prvostepenom organu uređen odredbama člana 239. stav (2) i 240. stav (1) Zakona o upravnom postupku i da se na predloženi način derogira načelo samostalnosti iz člana 10. Zakona o upravnom postupku.

Ova primjedba nije prihvaćena jer se odredbom iz člana 38. stav (3) Zakona utvrđuje obaveza općinske i gradske službe za matične knjige i kantonalnog ministarstva unutrašnjih poslova da postupaju po rješenjima koja donosi Federalno ministarstvo i za provođenje navedene odredbe utvrđen je prekršaj i novčana kazna u članu 46. Zakona. Na ovaj način su osigurani mehanizmi za provođenje rješenja Federalnog ministarstva koja budu donesena na osnovu Zakona o državljanstvu Federacije BiH.

Primjedba na član 39. stav (1) Zakona da se riječi: "U ovom slučaju upis državljanstva u matičnu knjigu rođenih ima snagu rješenja", jer neposredan upis jedne činjenice, zakonom propisan, ne može imati pravnu snagu upravnog akta.

Ova primjedba nije prihvaćena. Ovdje se pošlo od općeg principa uvrđenog u Zakonu o upravnom postupku, da se pojedina pitanja koja su utvrđena Zakonom o upravnom postupku mogu, ako postoji potreba, ducići urediti drugim zakonom (*lex specialis*) kojim se reguliše određena upravna oblast. U konkretnom slučaju je taj princip primijenjen u članu 39. stav (1) Zakona, u kojem je dodata rečenica: "U ovom slučaju upis državljanstva u matičnu knjigu rođenih ima snagu rješenja." Upisom činjenice državljanstva u matičnu knjigu rođenih odlučeno je o pravu građanina za sticanje državljanstva Federacije BiH i taj upis ima snagu rješenja, što se prema Zakonu o upravnom postupku provodi rješenjem.

Zakonom o upravnom postupku je jasno utvrđeno da u svim slučajevima kada je o pravu građanina odlučeno i nekim drugim aktom (nije doneseno rješenje), smatra se da se radi o upravnom aktu te primjedba nije prihvaćena.

U praksi pojavilo se pitanje da li se upis državljanstva u matične knjige rođenih koji je izvršen po zahtjevu stranke bez donošenja rješenja može mijenjati, brisati i dr. te je bilo potrebno da se u zakonu jasno odredi značenje tog upisa koji po Zakonu o upravnom postupku ima snagu rješenja, jer je rješeno o upravnoj stvari, a to je sticanje državljanstva.

Na Nacrt zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine pribavljenu su mišljenja od Ureda Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije, Federalnog ministarstva pravde i Federalnog ministarstva finansija, čija mišljenja po Poslovniku o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine se odnose na usklađenost propisa s Ustavom Federacije i pravnim sistemom i metodološkim jedinstvom u izradi propisa, odredaba o sankcijama i odredaba koje se odnose na organizaciju organa uprave i drugih tijela uprave i finansijskih sredstava potrebnih za izvršenje propisa, što se u skladu s ovlaštenjima koja su za te organe utvrđena u Zakonu o vlasti Federacije Bosne i Hercegovine, jer oni u skladu sa tim zakonom utvrđuju da li je tekst Prijedloga zakona usklađen s ustavnim i pravnim sistemom Federacije BiH.

Prethodno navedeni organi nisu imali primjedbi na Nacrt zakona o državljanstvu Federacije BiH, pa se može konstatovati da su rješenja koja su utvrđena ovim zakonom u skladu s Ustavom Federacije i pravnim sistemom Federacije.

VII – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona u budžetu Federacije Bosne i Hercegovine potrebno je osigurati novčana sredstva za plaće državnih službenika koji rade na rješavanju zahtjeva za sticanje i prestanak državljanstva (ukupno sedam izvršilaca) i ta sredstva su već utvrđena i planirana budžetom Federacije Bosne i Hercegovine. Druga novčana sredstva za provođenje Zakona o državljanstvu Federacije BiH nisu potrebna.